

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARA AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA

CADA NÚMERO 5 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA
NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

ANTONI LÓPEZ, EDITOR
(Antiga casa I. López Bernagosi)

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ: LLIBRERIA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, NÚM. 20, BOTIGA
BARCELONA

PREU DE SUSCRIPCIÓ: Fora de Barcelona cada trimestre ESPANYA pessetas 1'50—Cuba, Puerto Rico y Extranjer, 2'50

DE DIJOUS A DIJOUS

DESDE'l dissapte l' Urzáiz havia presentat la dimissió de ministre de Hisenda. Li era impossible tirar endavant en els seus propòsits de introduhir ordre y regularitat en la desballestada Hisenda espanyola. El Banch d' Espanya li tenia jurada, y el Banch es una entitat poderosissima, incontestable, que ha anat creixent y enfortintse ab la ruina de la nació. Ni en Sagasta, ni en Silvela ni cap dels peixos grossos de la política monárquica vol renyir ab el Banch. Dels seus negocis se'n aprofitan molts dels polítichs de las dos oligarquias. Per lo tant, ni que l' Urzáiz tingués las simpatías y l' apoyo del país, li era possible fer posar al Banch els pens a rotllo.

De componendas y tanteigs van ferse'n molts, fins que'l dimars en Sagasta's va resoldre a suspendre las sessions de Corts. Segons una nota oficiosa del últim concell de ministres, motivava aquesta resolució el desitj de que's pogués buscar un acort entre'l govern que mantenía'l projecte del Urzáiz sobre la circulació fiduciaria y'ls autors de las esmenas. Ab aquesta fórmula basada en una falsetat, tota vegada que l' Urzáiz ja havia dimitit, en Sagasta va baixar el teló a la meytat de la comedia. Sempre la mateixa farsa.

Ab aixó s' ha estalviat que prosseguís el debat sobre'ls successos de Barcelona, en el qual apareixia'l govern cada cop més quebrantat, y ha evitat que's portés a la discussió l' incumpliment del decret de'n González relatiu a las ordres religioses. Els dia 19 fineix el plasso de sis mesos que se'ls va concedir pera posarse en regla y cap d' ellas ho ha fet fins ara, ni es fácil que ho fassi en lo successiu, gracias al apoyo que han trobat en certas elevadas esferas.

Pero lo que no podia ferse en el Parlament, se farà fora. El Directori republicà s' ha reunit, acordant ab la més perfecta unanimitat realisar una campanya activa de agitació, exigint el cumpliment del decret. May com avuy es necessari que'l partit republicà dongui mostrás continúas de la seva energia y del seu brió. Davant de la descomposició de las pandillas monárquicas, la política del país necessita una base nova de reconstitució, y ningú pot oferirli, com el partit republicà, ab las sevas solucions amplias y essencialment lliberals y progresivas.

A pesar del desprestigi del partit sagastí, que al perdre'l Urzáiz, queda privat del únic element que li donava alguna serietat, tot indueix a creure que será en Sagasta l' encarregat de posar solas y talóns a un sabatot que ja no pot aprofitarse, y que no obstant ha de durar fins a la fetxa de la proclamació del rey.

De manera que las grans complicacions perque passa la nació, quedan en olvit per' atendre a las dificultats de la política menuda, dimanadas del funcionament del torn dels partits gubernamentals a plasso fixo.

En Sagasta, donchs, farà lo que pugui: constituirá un ministeri dels nomenats de altura, si'ls figurins de la colla's prestan a secundarlo: si no s' hi avenen se contentará bonament ab un gabinet de pipiolis. Tant se val. Ni'ls uns ni'ls altres han de fer més ni menos pera donar satisfacció a las públicas necessitats.

Las crisis dels ministeris son petits incidents que s' obscureixen y no tenen la més mínima importancia davant de la inmensa gravetat de la gran crisis

La gran puntada de peu

—¡Bravo, boers!... ¡Que se repita!..

nacional, qual solució no depèn ja de un canvi de homes, sino de un canvi radical de sistema.

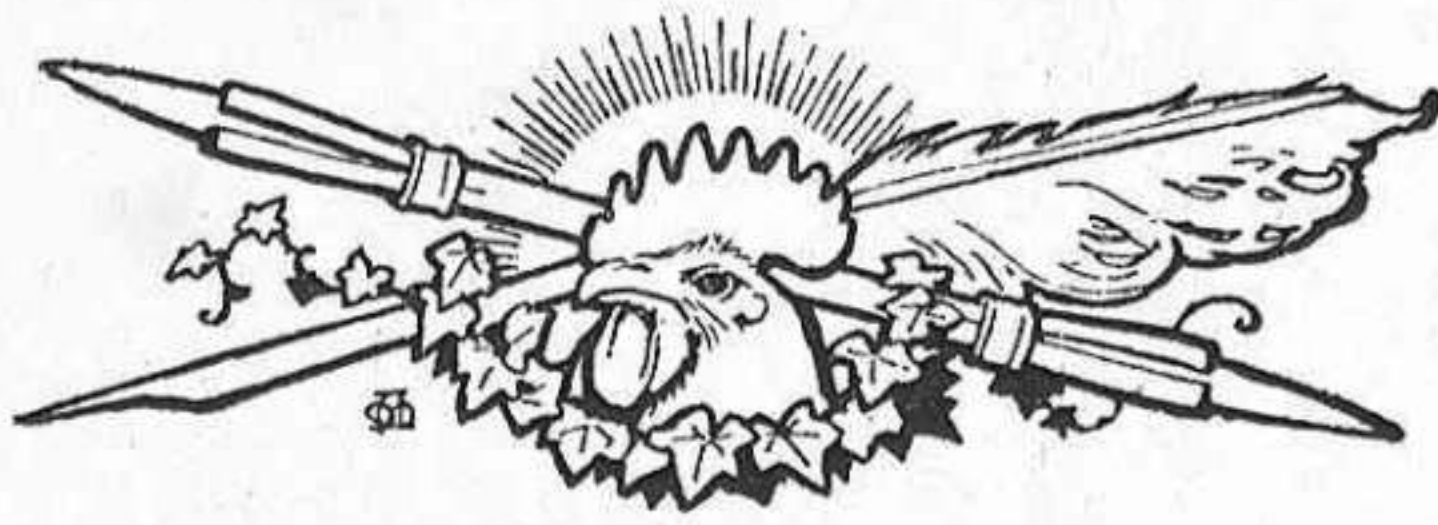
El sistema actual y 'ls homes que 'l serveixen estan ja completament agotats.

El partit republicà acaba de sufrir una pèrdua irreparable ab la mort del Marqués de Santa Marta. La importància de aquest il·lustre repúblic depèn principalment de haver refugit sempre el posarse en un dels primers llocs, tenint condicions per figurarhi. La seva abnegació corria parellas ab la seva modestia. Descendent directe del legendari Guzmán el Bueno, semblava haver heretat del seu antecessor l'esperit de sacrifici.

Ni sa posició social qu'era brillantíssima, ni sa condició de aristòcrata, entibiaren may las sevas conviccions fermament democràtiques.

En Nakens—vot en la materia—ha dit que si tothom que hi té obligació, hagués fet per la revolució la meytat dels esforços y sacrificis que va realisar el Marqués de Santa Marta, hi hauria ja molt temps que tindriam a Espanya la República.

PEP BULLANGA

EL CAPDELL

LS governs de la monarquia son els que 's nombran las Corts a la mida del seu gust. Ells se buscan els candidats, els imposan, els fan sortir. Salvada l'exceptió de uns pocs districtes en que las oposicions anti-dinásticas lluytan y se surten ab la seva, las majorias inmensas, pletòriques son fillas de la voluntat del govern que fa las eleccions. Els que pertanyen a l'oposició dinástica que 's procura sigui sempre dintre de la Càmera la mes numerosa, son diputats de contracta, que han de servir de contrapès a la majoria, y de llevat quan al partit governant se li acabi l'pa, y arribi l'hora de fer una nova pasterada.

Ab unas Càmaras aixís constituïdas, responen mes que a las necessitats del país que res té que veure ab ellas, a las conveniencias de las collas monopolisadoras del poder, sembla que 'l governar hauria de anar com una seda, tant mes quan totes las dificultats externes que podrien perturbar al govern estan perfectament resoltes anticipadament, puig ja se sab que si algú crida, ni que sigui el país enter, no se l'escolta, y que si algú 's revanxina y se surt de text, se li clava la gran tunda, que per això serveixen els medis de forsa de que 'ls governs disposan.

Donchs a pesar de tot, a pesar del monopoli del embut de la llei, que manejan sense cap aprensió; a pesar de que disposan en absolut de tots els ressorts del poder, estén veyent la vida cada dia mes precaria, mes impossible, mes botxornosa que alcansan els governs de la monarquia. Apenas constituïts, ja portan en las entranyas el microbi de la descomposició. Govern format, govern impotent, incapacitat de moure's, de donar un pas; govern mort, com tots els morts, y com tots els morts, descompost y infecte.

Sembla que no hi ha res mes senzill que seure's a taula y menjar tranquil·lament, que al cap y a la fi, això es lo únich que 's proposan els governs de la monarquia. Donchs, no senyors, ni per això serveixen. Quan tenen els plats al davant una de dos: ó bé hi fican els peus, ó bé se 'ls tiran pel cap.

Es l'historia de sempre, que ve repetintse cada vegada ab mes escàndol, y que ha de repetirse fatalment, mentres subsisteixi l'actual ordre de coses.

Ara mateix acabem de veure reproduhirse ab en Sagasta, lo que fa próximament un any va succehir ab el seu compinxo Silvea.

Aquest va caure desastrosament, enredat en las dificultats y embulls qu'ell mateix havia tingut la gracia de crearse. La qüestió regionalista per ell plantejada y que tracta de conjurar quan no tenia autoritat per ferho, y la qüestió religiosa per ell promoguda ab el desencadenament insensat del ultramontanisme clerical, el feren caure de bigotis, de una manera ridícula, als pocs mesos de fer tota mena d'equilibris sobre la corda fluixa. De res li va valer tenir unas Corts totes sévas, que mes li servían de destorp que de ajuda.

Y a n'en Sagasta, que va sustituirlo, li ha hagut de passar dos quartos de lo mateix. Com sempre que hi ha canvi de ministeri, 's realisa la formació de un nou Congrés, ab la base precisa de una inmensa majoria favorable als governants. La necessitava y se la va fer... Pero ¿de que li ha servit?

Senzillament pera demostrar la seva impotencia. Ni ab ella, ni sense ella li es possible governar. A cada pas que dona, topa ab una dificultat, ab un conflicte insoluble. Ara obra las Corts com si desitjés reforçarse ab aquesta apariència de vida parlamentaria, ara tot d'una 's veu obligat a tancarlas—tal com acaba de succehir—temerós de que tot se 'n vaji ab batavant.

Y de això resulta que no tenim ni Corts, ni govern viable.

May s' havia vist una cosa semblant. Un govern que puja al poder pera donar una satisfacció a las aspiracions lliberals de un país, embafat de l'asquerosa infecció clerical qu'empetava l'atmosfera, entre 'ls entusiasmes promoguts per la representació del drama *Electra*, y que per tota compostura y després de vacilar molt, troba per únich recurs el pobre decret de n'González, fent obligatori a las corporacions religioses certs requisits de la llei general de associacions, y l'expedeix ab la idea manifesta y deliberada de no ferlo cumplir, de donarhi un quiebro, tan bon punt el poder

moderador se mostri disposat a no permetre que 'ls enclaustrats sufreixin aquesta petita mortificació en el seu amor propi.

Un govern que anima per una part las bonas disposicions de un ministre de Hisenda en contra de determinats monopolis irritants, exercits per poderosas entitats bancarias, y alenta per altra part als que al servey y en profit de aquests monopolis se dedican a segarli l'herba sota 'ls peus.

Un govern sense ideals ni orientació, que conta 'ls días de la seva existencia per motins y algaradas, y repressions y sanch, y per la suspensió del dret y la declaració permanent del estat de siti.

Un govern, qual president, caduch y romancer, a la més petita dificultat, fuig d'estudi y 's fica al lit, esperant que passi la nuvolada.

Pero la nuvolada no passa: al contrari 's va espessint cada vegada més, y llavors, a lo millor del conflicte, se despenja de cop y volta ab un decret suspenent las sessions, ab la mateixa falta de aprensió ab una torero bunyol y sense amor propi, a la sola sombra de un novillo 's fica tremolant dintre de un burladero.

La imatge de aquell burro, tan burro que no podia donar un pas sense trepitjarse 'l ronsal, s'està reproduhint a cada instant ab els ditxosos governs de la monarquia. Cada vegada que se 'l trepitjan, se 'n van a terra; pero s'aixecan de nou, tots bruts, ab els ossos caputats, en estat llastimós, y 's consideran felissos, encare que tot s'haja perdut, ab que sols s'haja pogut salvar la menjadora.

Y diuhen que no hi ha remey: que aquests son avuy els únichs governs possibles: que no hi ha manera de reformarlos, y menos encare de sustituirlos.

Constituïts a plasso fixo, 's fa dependir la seva duració, no de que per culpa dels seus pecats, ja no puguin aguantarse ni un moment més, com no sigui ab vilipendi d'ells y de tothom, se fa dependir exclusivament de determinats successos, que tenen el seu día marcat en la successió del temps.

Mal Espanya s'ensorri, mal la nació 's descompongui, mal tot se 'n tingui de anar a rodar, precisa y interessa que 'l caduch Sagasta sigui poder fins al día marcat per la coronació del nou monarca. De manganxas ne sab la prima, y s'ho ha combinat tot admirablement. En el plasso que 'ns separa de aquest succés, no hi hauria temps hábil pera constituir un nou govern, que necessitaria, com tots, unas noves Corts forjadas a semblansa seva y a la mida de las sévas conveniencias.

En Sagasta, donchs, seguirá sent l'amo de l'auca... Sols ell pot serho, mal l'auca aqueixa ja no hi hagi ni per ahont agafarla. Al tirar a l'aygua als ministres que 'l han compromés, a n'en González y al Urzáiz, sortirà del pas. Fora inútil recordarli que si 'l varen comprometre sigué ab auencia seva. La política no té entranyas... y en Sagasta té ademés la pell prou dura per no ruborise.

Mentres li resti un alé de vida, y 'l país ho consenti, seguirá sent l'encetall de aquest capdell d'enredos, de insanitats, de desaprensions y d'estúpides impotencias, qu'está avergonyint a la degradada Espanya, als ulls del mon civilisat.

P. K.

LA LLISSÓ

Lo que més distingeix el discurs del digne diputat per Barcelona, senyor Lerroux, es l'energia ab que ha defensat els drets de las classes obreras vexadas y oprimidas.

Era ja necessari qu' en aquell debat tan esquitit de ideas, tan pobre de conceptes, tan exhaust de solucions encaminadas a la millora de la sort de las classes proletarias, ressonés una veu viril y justiciera, que no retrocedís, ni davant de las imprecacions dels seus adversaris, ni davant de la exposició de las doctrinas més radicals dintre de la sociología, que totes—entenguis bé—fins las que puguin ser taxadas de més quiméricas, tenen dret, en un régimen liberal, a ser escoltadas, pera subjectarlas degudament al contrast de la controversia lliure, a fi d'exercir la influencia que logrin conquistarse en la rahó del home lliure y conscient.

El partit republicà, merament polítich, no ve obligat a declarar-se partidari de tals ó quals doctrinas sociológicas. Lo que li importa afirmar, es que en l'ordre económic no li es indiferent, sino que pel contrari li interessa de una manera extraordinaria la millora moral, intelectual y material de las classes treballadoras; y sobre tot el respecte absolut a l'exposició de totes las doctrinas.

L'obligació de ser partidari incondicional de aquella millora, la circumstancia de haver tingut sempre la democracia republicana las sevas arrels més fondas y vitals en el cor del poble, a qui reconeix en absolut l'exercici de tots els drets polítics sense misticificacions ni impuresas de cap mena. Creu que ab aquesta arma ben manejada, pot conseguir el poble treballador positivas ventajias en tots els ordres de la vida.

L'obligan al respecte absolut a la lliure exposició de totes las doctrinas, la convicció que té de que tant l'home com las multitudes, si en un moment poden extraviar-se, es impossible que 's perverteixin fins al extrém de convertir-se en suicidas. Las doctrinas erròneas ó inconvenients sols son temibles quan germinan en l'obscuritat y en el misteri: de la proscripció y la repressió ne reben en tot cas la potencia y l'impuls del odi cego pera produhir en determinats cassos lamentables desastres, en dany de tots, del individuo y de la colectividad. En cambi discutidas y depuradas degudament, la rahó serena y lliure de coercions las selecciona y las adapta a la realitat, prenent d'ellas tot lo que tinguin de convenient y útil, y desetxant tot lo que ofereixin de nociu y utòpic.

Aquesta es la escola salvadora de la llibertat, únicament compatible ab las institucions republicanas, que per sa naturalesa 's basan en la essencia de la llibertat mateixa. Els obrers que aspiran a resoldre els multiplicats punts de vista que ofereix el problema social, haurán de comprendre que no adelanta-

rán un sol pas, si no s'apressuran a treballar ab energia y entussiasme en pró del establiment de la República. Únicament en las institucions republicanas enemigas de tot privilegi, podran trobar un camp ben assahonat y propici a la sana y fructuosa germinació dels seus ideals y al procés de las sevas redemptoras evolucions, que han de ser lliures, espontaneas y sobre tot pacíficas y encarnadas en la convicció per arribar a tenir la deguda eficacia dintre del ordre social.

A las aspiracions de llibertat y de concordia, d'estudi y de progrés, manifestadas pels oradors de la minoria republicana, durant el debat sobre 'ls successos de Barcelona, lo mateix pel radical Lerroux, que pel conservador Melquíades Alvarez ¿quina rahó han pogut oposarhi 'ls representants de las institucions basadas en el privilegi?

Ni una sola qu'encarnés ab el dret que té l'home que treballa a disfrutar el major número possible de ventajias y comoditats de la vida. Sols panyos calents en quant fassi referencia als dolors intensos produhits per la desigualtat social. Alguns, l'esperansa quimérica de una vida ultraterrena, que ajudi a suportar ab paciencia y resignació, las penalitats y las injusticias de la vida present. Algú altre, tot un senyor ministre de la corona, l'afirmació de qu' es perillós afalagar la imaginació del poble ab determinadas teorías, dat que 'l vuitanta per cent dels que a Espanya s'han de guanyar la vida treballant, son *malhabets*, es a dir, no saben de llegir ni escriure.

Aquesta afirmació hauria hagut de cremar els llabis del ministre de la corona que va proferirla.

Perque si es cert que 'l vuitanta per cent dels soldats del treball, careixen a Espanya de las primeras nocions de instrucció ¿a qui deu atribuirse principalment la culpa, més que als representants de las institucions privilegiadas que res han fet fins ara per un element tan necessari a la existencia del sér humá, com ho es en l'ordre físich la llum del sol y l'oxigeno de l'atmosfera?

Y si havent disfrutat fins ara del poder no heu sigut bons ni per ensenyar al poble de llegir y escriure, preferint, pera millor dominarlo, tenirlo convertit en un remat de bestias de carga ¿ab quin dret, davant de la civilizació humana y davant del progrés universal podréu pretendre encare la subsistencia de un ordre de coses, que 's complau mantenint a tantas inteligencias en l'obscuritat y en l'ignorancia?

¿Ab tants sigles de domini y de govern no heu pogut instruir més que a un vint per cent del poble treballador? Donchs diguéu que per completar la instrucció del 80 per cent restant, al pas que heu anat fins ara arribaréu al día del judici final y encare no hauréu cumplert aquesta tasca.

Per això sols, quan no fos per altres moltes atencions, es de tot punt necessari un canvi radical, absolut, que desposseixi del poder a las classes y a las institucions privilegiadas.

La més horrible de las injusticias es mantenir al poble en la ignorancia al sol y únich objecte de dominarlo y de fer impossible el cumpliment de la millora social.

Sols per la instrucció del poble y sos ulteriors resultats, precisa que la República 's decideixi a convertir-se en mestra comensant per donar un gran lliçó a sos enemichs.

P. DEL O.

I una cosa feya simpátich al Urzáiz era la seva energia aplicada a lligar curt al Banch d'Espanya.

Podia discutirse el més ó menos acert dels seus projectes, pero may la seva bona intenció. Aquesta li valia una verdadera popularitat.

Donchs a pesar de ser l'únich ministre fusionista que 's podia envanir de sentir-se fort ab l'apoyo del públich, s'ha vist obligat a dimitir.

Existeixen motius pera creure que si en el Congrés s'hagués donat la batalla sobre 'l projecte de circulació fiduciaria, l'Urzáiz l'hauria guanyada. Y ab tot s'ha hagut de donar per ventsent sense necessitat sisquera de batallar.

Y es qu'era precis salvar a tota costa els interessos del Banch y entre ells la facultat de repartir entre 'ls seus accionistas dividendos qu'escedeixen de un 25 per cent anual.

En Sagasta així ho ha comprés, posant al únich ministre que representava una tendencia seria, en la necessitat ineludible de dimitir la cartera.

Estacat a un banch, l'ha sacrificat, com se sacrifican els béns al escorxador.

El rector de Sant Genís de Agudells, pera facilitar la construcció de un pantéon, va fer extreure terra de la fossa comú, manant exténdrela junt ab restos de cadàvers, sobre un camí immediat al cementiri.

Y ara 's diu que tractan d'encausarlo.

¿Y per què tenen de ferho, sent aixís que l'acte que ha realisat més aviat mereix un premi?

¿Qué ha fet al cap-de-vall? ¿Tractar ab poca consideració als ossos dels difunts pobres, en obsequi de un difunt rich? Pitjor els explotadors del proletari, que ab menos consideració tractan encare 'ls ossos dels pobres vius. Y ningú 'ls encausa. Al revés, l'Estat els protegeix.

Al rector de Sant Genís, haurian de donarli un diploma que 'l presentés com exemple admirable del seu amor a la desigualtat social fins més enllá del sepulcre. Y després... ¿qué volen els pobres? ¿No parlan sempre de la llibertat? Donchs, ala, a pendre l'ayre al camí rall!

Al ser suspesas las sessions del Congrés, va ressonar en una de las tribunas, un crit formidable de—

¡Viva la República!

Per molts anys.

A tots els diputats ministerials que 's trobavan fora de Madrid, van cridarlos ab molta instancia:

—Veniu: necessitem de vosaltres al Congrés. Sobre tot no feu falta.

Y empengueren el viatge adelarats. Y se 'n anaren al Congrés, y per tota novetat se trobaren ab el Duch de Almodóvar, en representació de n'Sagasta, vestit de gran uniforme, y llegint el decret de suspensió de sessions.

Els diputats podran dir:—No 's compren que don Práxedes a la seva edat sigui tan bromista. Per aquest viatge si que no necessitavam alforjas.

Es commovedora la cerimonia celebrada en el Círcul central de obrers de Madrid, ab motiu del jubileu del Papa. Allá n'haurian vist de marquesos, condes, baróns, dignitats eclesiásticas y seglars, patentsant que lo qu' es ells, desde 'l moment de naxer, ja tenen la qüestió social resolta.

Fins va assistirhi un bisbe, 'l de Sió, l'únich que va pendre la paraula en aquell meeting de obrers... de la parroquia.

Y entre otras cosas va dir:

«Al Papa l'Eternitat el reclama en rahó de la seva edat avansada; pero las oracions dels [fidels han de retenerlo encare aquí a la terra.»

De manera que 'ls fidels y l'Eternitat resulta qu'están en pugna: l'Eternitat per endurse'n al Papa y 'ls fidels per no deixar-lo marxar.

¡Y així ho diu tot un senyor prelat de l'Iglesial! ¡Oh benaventurats els que tenen las tragaderas prou amples pera combregar ab rodas de molí.

La *Veü de la Catalunya* s'está lluhint:

Días enera, reproduhia del *Independant* de Perpinyá la noticia de que 'l Sr. Isart Bula, havia sortit de Cerbera pera Barcelona.

¿Per què será—'s preguntava tothom—que *La Perdú* s'interessi tant pels viatges del Sr. Isart Bula?

Al endemá teníam la resposta. El Sr. Isart Bula era detingut y portat a la presó.

Es una sort per una ciutat com la nostra, tenir una policia que treballa ab tanta finura y tan desinteressadament.

Els redactors del periódich de la gent de bé, lo menos que poden exigir es que 'ls hi paguin l'uni-forme.

La setmana que ve, número extraordinari de LA CAMPANA.

Donada l'abundancia d'assumptos que ofereix avuy la política madrilenya, no cal dir que l'actualitat brillará en las sevas páginas, y que tant pel text com per l'il·lustració s'hi podran llogar cadiras.

LLANSÁ, 8 de mars

Si 'n sería de furiós el sermó que predicava, dihent que de aquesta vila ja fa temps que 'ls dimonis se 'n han apoderat, y si serían forts els cops de puny que donava sobre las baranas del cubell místich, que alguns dels oyents que 's trobavan dessota van fugir esporuguits, ab la por de que alguna estella del cubell elsetés sobre l'esquena. Si aixó continua, y en vista de que pot haverhi desgracias, será precís demanar a las Corts que votin una llei de accidents en l'exercici de la religió, a fi de socorre als que anant a sentir sermons furiosos puguin pendre mal.

FIGUEROLA, 10 de mars

No 's parla de altra cosa en aquest poble, sino del viatge de recreo que va fer un aucell negre en companyia de una blanca colometa, y que va durar cinch ó sis días. Segons noticias, van anar a Reus a veure 'l Carnaval y després a Tarragona a xalarse, y per cert que al tornar ell guardava un actitud tan satisfeta com altiva, que no li calien mes que 'ls versos de n'Zorrilla:

«Aquí está D. Juan Tenorio
y no hay hombre para él.»

BOSOST (VALL D'ARÁN), 8 de mars

El rector y 'l vicari, alegant que convenia fer un bon escarmant, havent ocorregut una defunció, 's negaren a tocar a morts, dihent que 'l difunt no anava may a missa ni a confessar. Aixó feu que alguns veuhés se reunissen, acordant que l'enterro fos celebrat civilment. La viuda s'hi va prestar, y vels'hi aquí que aquell parell de milocs, quan se van veure las bonas y las malas tot era enviat recados al *batlle*, oferintli 'ls seus serveys y fins que tocarían las campanas y cantarían las absoltas *per amor al art*. Tart conegueren la seva falta: l'enterro s'efectuá civilment, assistinthi mes de descentas personas, y una orquesta de bandurrias y guitarras que tocaren l'*Himne de Riego* y *La Marsellesa*, mentres aquells dos escarbats tocavan el sostre ab las mans, amagats a la rectoria.

BENISANET, 8 de mars

Haventse representat ab molt éxit el drama *Juan José*, l'home negre pujá a la trinxera mística, y desde allí vomitá una excomunió en tota regla, contra 'ls veuhes que hi assistiren. Convenient sería que se 'n donés una segona representació, perque un drama interessant y una excomunió per postres, es lo que diuhen els castellans: «miel sobre hojuelas.»

MATARÓ, 6 de mars

Tenim aquests días de quaresma al Pare Bogunyá, aquell tip de Santa Clara, ahont hi havia funció, en honor del fill de n'Chapa, dihent que 'l matar lliberals era fer mérits per anar al cel.—Aquí 's dedica a fer una especie de comedia que 'n diuhen de controversia. Enfilat ell a un cubell y 'l vicari a un altre fan tots dos la pescatera, tractant de tot, en un estil tan casulá, que n'hi ha per llogarhi cadiras. Fins ara s'han ocupat de las butllas, comentant que 'ls obrers no s'han gastin els quarts comprant; de las escolas laics, citant en especial la del Ateneo obrer, y confirmant lo que digué Victor Hugo, aixó es, qu' en cada poble hi ha un llum qu' es la escola y un que bufa, qu' es el capellá, y de la premsa, atacant no ja sols a la CAMPANA y a la *Esquella* sino fins al infelís *Noticiero*, y dihent qu' es pitjor ser periodista que criminal. El públich hi fa molta gatzara, de manera que no sería extrany que a l'hora menos pensada, 's fes una segona edició del gat mort del Nou Retiro.

SAN CUGAT DEL VALLÉS, 6 de mars

L'ensotanan de aquí té grans ideas. L'altre día va fer una rifa de vehins de la vila per veure a qui li tocaria tragar las imatjes en una professó que prepara pel diumeje de Rams. El Sant Cristo gros que no pesa menos de set arrobas, va tocarli al Jutje municipal, anant a trobarlo y dihentli: que Deu havia pensat en ell, y demanantli si pagaria quatre duros per música. El jutje li va respondre que ja 'l creya capás de sortejar a tot un po-

ble; pero qu' ell no havia autorisat a ningú perquè 'l fessin servir de camàlich. Altras respostas per 'l estil varen ferli alguns vehins, als quals els adjudicava 'l transport d' altras imatges no menos pesadas. Un d' ells, l' adroguer, al saber que l' ensotant ja havia comprat las atxas a Barcelona, li hagué de fer present qu' ell tenia botiga y pagava la corresponent contribució, y que no era de massa bon veure que un comerciant en resos, se dediqués a ferli la competencia. De manera que al home negre li succeheix lo que a n' aquell que buscava tres peus al gat y trobava las esgarripadas a dotzenas.

GRAN DERROTA DELS INGLESOS

QUAN ja 'ls *inglesis* donavan per ventsus als boers, acaban de sufrir una derrota tremenda, que autorisa a repetir aquells célebres versos del poeta castellá:

«Gozan de buena salud los muertos que vos mataís.»

Es el cas que una forta columna inglesa que conduhía un gran convoy, maniobrant en combinació ab altras columnas, va ser sorpresa per un comando boer, a las ordres de 'n Delarey y poch menos que aniquilada. Anava ab ella 'l general Methuen, qu' era 'l segon de 'n Kitchener, y estava designat pera sustituirlo en el mando suprem del exercit británich, tan bon punt aquell hagués regressat a Inglaterra. Ferit gravement de una cuixa, el general Methuen va caure en poder del enemich. Una sort semblant li va cabre al major Parish. Els morts y ferits inglesos ascendeixen a una xifra considerable.

Lord Kitchener atribueix la derrota a haverse desbandat las mulas y 'ls bous, sembrant el desordre y 'l pánich en la columna. Consigna ademés que doná lloch a confusions lamentables la circumstancia de que 'ls boers vestissen uniformes del exercit inglés, procedents dels presoners que havian fet anteriorment. Aixó demostra que 'ls inglesos per provehir de tot als boers, fins els proveheixen de vestuari. Y la veritat es que si no 'ls hi donan s' ho saben pendre.

La noticia ha produhit a Inglaterra amargura, desconsol y una gran sobrescitació. La tendencia contraria a la continuació de una guerra tan ruinosa y qual fi no 's preveu, va guanyant terren de dia en dia. Son molts els que voldrian veure estroncada de un cop la horrible sangría, que va extenuant el poder de la nació. Els irlandesos celebran ab transports de alegría y ab entusiastas manifestacions populars la derrota dels seus opressors. Els diputats que 'l partit irlandés té en el Parlament aculliren ab grans aplausos els partes de 'n Kitchener.

Pero 'ls partidaris de la guerra acentúan mes y mes la seva resolució a no cedir. Quan se figuren lograr una ventatja, perque guanyan, quan sufren algun serio descalabr, perque tractar de la pau en tals circumstancias sería una vergonya per la nació, el fet es que ni volen sentir parlar de desistir de son temerari empenyo.

Y el mon enter els condemna. A Alemania, a Fransa, a Russia, a Italia, a Bélgica y a Holanda, l' última victoria dels boers ha sigut saludada ab efusions de calorós entusiasme. Prou els pobles s' esforan en expressarho; en cambi 'ls governs callan, deixant que 's consumi la mes ominosa y bárbara de las injusticias.

Hora sería ja que 'l mon enter, pagant un tribut de admiració a una rassa viril, honor de la humanitat, prengúes cartas en 'l assumpt, quadrantse davant del inglés y dihentli resoltament:

—Ep, mister: fins aquí has arribat... A robar y a fer desgracias, a casa teval!

J.

PETITESAS

OLEN convéncers de que 'ns aném europeisant a pas de carga? Donchs, escoltin.

Hi ha un poble, que no tinch ganas d' anomenar, ahont un rector s'ha proposat ficarse al puny a tots els vehins. No fora extrany que ho logrés, perque altres rectors hi han per aquestas montanyas catalanas qu' exerceixen el mes escandalós feudalisme.

Pero aquí no 's tracta d' un poblet de mala mort sino d' una vila industriosa en la que hi ha relativa instrucció.

El rector del meu qüento, dins del puny ja hi té a totas las vehinas, pero potser per aquest mateix motiu no hi té als vehins, qu' están irritats del poder despótic ab que maneja al seu gust las costellas dels altres.

Pera probar ab un sol botó de mostra el génit del tal pastor d' ánimas, cal citar el fet següent:

Donant probas de sos sentiments filantrópichs y de sa cultura, 's constituí a la vila a que aludeixo una junta encarregada d' auxiliar a tots els vehins pobres y als mendicants que passessin per la vila, permetentlos tan benéfica institució extingir la mendicitat. Pera no donar caràcter determinat a la junta, 's constituí ab 'l arcalde, el rector y els presidents de totas las societats de qualsevol mena que fossin existents a la vila, pero al saber el rector qu' entre 'ls presidents hi havia el del Centre Esperitista dirigí una comunicació al arcalde dihentli qu' ell transigiria ab que de la comissió 'n formés part un *lladre, un assassí ó un estafa, pero que no transigia ab que hi figurés un esperitista.*

Aixó pinta al rector. Y conegut 'l home aném al cas que porta avuy en renou a tota la vila.

Una colla d' aficionats s' han proposat fer el drama sacro *La Passió*. Demanat y obtingut el permis de 'l arcalde, comensaren els ensaigs y enviaren pel vestuari, fent decorat nou pel teatro y gastant una bona suma de diners pels preparatius.

Al rector se li possá sota el solideu la ceba d' oposarshi y comensá a moure com un dimoni, sense salvar la comparació, pera desbarbarho.

Passo per alt detalls ó incidents y vull consignar solzament que avuy *nada menos* que 'l diputat del districte, el bisbe de la diócesis y el governador de

LA CARICATURA AL EXTRANJER
El viatge del príncep de Prussia als Estats Units

EL BRINDIS DEL REY DELS ESCORXADORS

—Aquí, senyor, els prínceps de la sanch som nosaltres.

(De Le Rire, de París.)

la provincia secundan ab todas las sévas forsas al senyor rector en sa ridícula pretensió, y 'l esfors de tan altas autoritats, al estrellarse contra 'l energia de las modestas autoritats y corporacions d' un poble, amenassan provocar un conflicte.

¿Oy que fa riure veure a un governador, a un bisbe y a un diputat empenyats en secundar las imbecilitats d' un rector trabucaire? ¿No valdría mes qu' emplehessin las sevas energías en cosas de mes trascendencia que la d' evitar qu' en una vila pacífica 's representi *La Passió*?

L' arcalde está resolt a sostenir la paraula dada als aficionats, l' Ajuntament en pes aproba la conducta del seu president, todas las personas de significació de la vila y societats constituídas están interessadas en que no prevalgui el capritxo del rector sobre la voluntat de tots, y demá, dia designat pera la representació, veurém qui sortirà ab la seva.

Aquests incidents, indignes d' una regió ilustrada com Catalunya, proban el camí que ha avansat en la regeneració de aquesta Espanya que al comens del sigle xx continúa sent patrimoni de capellans, hipócritis y cacichs.

A veure si la gent de la vila de Capellades demá sabrán fer un bon paper.

JEPH DE JESPU

La darrera pallissa

¿Sentiu d' allá al extrém d' Africa quina noticia ha arribat? «Altra vegada 'ls inglesos s' han fet un tip d' estofat. L' artilleria, copada; un regiment, fet malbé; vint jefes a la paella, y 'l general, presoné.»

¡Bravíssim, boers intrépits! ¡Llenya a aquests menjadors d' or! El mon enter us aclama.

¡Fort, ben fort!

¿Hont son aquellas bravatas del arrogant Kitchener, que jurava fa tres mesos no deixar viu cap boer? ¿Hont son aquellas promesas ab que ha entretingut el mon y ha fet esquitxar las lliuras als tanocas de Londón?

Ell, que ja casi 's pensava haver dut la nau a port, irebre de prompte aquest jaco!

¡Fort, ben fort!

Diu que cada día al vespre pera estimularlo un xich en Chamberlain li escribia: —¡Cóm marxa aquest embolicho? Y 'l pobre generalíssim li solfa contestar: —Es qüestió de quatre días; ja s' acaba d' acabar.— ¡Ja s' acaba, ja s' acaba, y ara compareix mitj mort

y ab un nas com una cindria!... ¡Fort, ben fort!

Els senyors de la metròpoli no se 'n saben avenir. —¿Es possible que aquests ximplens ens estomquin així?

¿Es possible que una colla de pagesos mal armats fassin corre cada día als nostres valents soldats?— Y passejant la mirada, reparan ab desconhort que, aquí y allá, tothom crida:

¡Fort, ben fort!

Si Inglaterra té molts barcos, molt poder y molt brahó, el Transvaal té un altra cosa que la gent ne diu *rahó*. Y quan un poble que lluyta té aquest ajudant viril, mal que pesi als poderosos, cada soldat val per mil.

¡Animo, espartans del Africa! Confíeu en la vostra sort, que la victoria es segura!

¡Fort, ben fort!

Per mes rich que un país sigui y no li dolgui gastar, dia ve que agota 'ls quartos, a copia de derrotar.

Per mes soldats que 's reclutin a forsa de pagar bé, si las tundas sovintejan, també s' acaban, també.

¡Vingan, donchs, bonas pallissas a aquests mercaders del Nort! ¡Cops al cap... y a la butxaca!

¡Fort, ben fort!

Potsé al fi veurá Inglaterra que no es tot h'ú fé 'l valent ab zulús mitj morts de gana ó ab un poble viu y ardent.

Lo que a 'l India sembla fácil y al Egipte surt tal qual, pot resultá un impossible al Orange y al Transvaal.

Y si no, tan dret que anava, mireu cóm torna a anar tort. Tot 'una brigada a trossos!...

¡Fort, ben fort!

Las desventuras del próxim s' han de sentir, ben segú; pero avuy día 'ls inglesos no son *próxim*s de ningú.

La guerra per ells armada contra 'ls héroes del Transvaal ha despartat, per injusta, la indignació general.

Per xó a cada nou desastre que 'ls fereix en mitj del cor tota 'l humanitat crida: ¡Fort, ben fort!

C. GUMA

CONFESSIÓ GENERAL

penitent s' ajonolla al peu del confessorari y comensa la interessant operació.

—Pare, vinch a fer baldeig] de conciencia.

—Aixó es bó. ¿Cóm te dius?

—Práxedes Mateo Sagasta.

—¡Ah! 'M sembla que aquest nom no m' es del tot desconegut.

—Es fácil. La premsa té la bondat de parlar de mí ab bastanta freqüencia.

—¿En bé ó en mal?

—Generalment, mal m' está 'l dirho, no fa mes qu' omplirme d' improperis.

—¿De qué fas?

—De primer ministre.

—¿Sempre?

—Casi, casi. Ho tenim molt ben combinat: quan ho soch jo, l' *altre* m' aconsella a mí; quan ho es l' *altre*, jo l' aconsello a n' ell.

—¿De qué t' acusas?

—Acusarme, de res, perque jo a dir veritat, fassi lo que fassi, tot ho porto a cap ab la major frescura.

—Si es aixís, ¿qué es lo que t' obliga a acudir al tribunal de la penitencia?

—La tradició. En aquest marvellós país, l' home que no 's confessa es home perdut.

—Ves dihent, donchs. Acusante ó no acusante, enumeram totas las tevas malifetas.

—¡Oh, pare!... ¿Totas? Miri que no acabarém may... Digas no mes las d' una mica de bulto.

—Francament, me posa en un conflicte... No sé per ahont comensar.

—Ja t' ajudaré. ¿Qu' es per tú la política?

—Una especie de joch de mans, en el qual, pera sortirne mestre, no s' ha de reparar es fer trampas.

—¿Cóm te la miras la lley?

—Segons. Si la lley me convé a mí, ¡ay del que no lo respecta! Si contraria 'l meus propósitos, l' envío al adroguer perque 'n fassi paperinas.

—¿Quin concepte 'n tens format dels homes?

—El mateix que de la lley. Els utiliso mentres me serveixen, y quan n' estich llest els envío a nanná.

—Y donchs ¿en qué tens fé tú?

—¡Ay, pare!... En res.

—¿Ni en la llibertat?

—Me l' he rifada cinquanta cops.

—¿Ni en la Constitució?

—La suspench deu vegadas l' any.

—¿Ni en el teu partit?

—¡Una colla d' afamats, que 'l día que quedan cessants no fan mes que desacreditarme.

—¿Qué fas quan te veus apurat?

—Em grato la barba.

—¿Y després?

—Me la torno a gratar.

—¿Y aixís resoltos els conflictes?

—Sí, pare; perque mentres tant el temps passa, y 'l gran remey de totas las cosas, en aquesta terra, es el temps.

—No t' acabo d' entendre.

—M' explicaré. Suposis que prenh un ministre que 'm semblava un neula y 'm resulta ser un tipo espavilat.

—¡Ja! Llavoras tú 'l despedeixes.

—¡Cá! aixó sería poch hábil: res de despedirlo. Al contrari, 'l deixo fer, es a dir, el deixo fer projectes, tants projectes com vulgui. L' home me 'ls ensenya y jo li dich que *bueno*, que ja me 'ls miraré un' altra hora. Y 'ls fico al calaix. Al cap de quinze días el ministre 'm pregunta: «¿Y alló?»— «Ja m' ho miraré.»

—¿Y no t' ho miras?

—¡Ni 'ls mils!... Passan quinze días mes.— «¿Y alló?»— «Ja m' ho miraré.»

—¡Ah, sátrapal!

—Naturalment, a las tres ó quatre setmanas, l' home acaba la paciència, dimiteix... y vel'hi aquí cóm y de quina manera me 'l trech de davant sense compromís. Qu' es lo que 's tractava de demostrar.

—No es mal sistema.

—En tot segueixo 'l mateix, y fins ara no puch queixarme dels resultats. Els moros dihen: «Si vols veure passar l' enterro del teu enemich, aséntat a la teva porta.» Jo penso: «Si desitjas cansar a la nació y fer d' ella lo que vulguis, dígalme sempre que *bueno*, grata't la barba y dona temps al temps.»

—Aixó vol dir que per tú els programas...

—Son comedia.

—Las crissis ministerials...

—Comedia.

—Els discursos...

—Comedia.

—Els estats de siti...

—Tragedia.

—Está bé. ¿No tens res mes que dirme?

—No, pare.

—Pues sent aixís...

—¿Quina penitencia 'm posa?

—Una, de molt dura. M' has de prometre que 't retiraras immediatament de la política y entregaras el *pompón*, es a dir la jefatura del partit a n' en Camalejas.

—¡Dimontri!

—¡Hola!... ¿T' resisteixes?

—No; ho prometo, ho prometo... (Ara li fan el *manéch*).

—Donchs, *finis*; ja estás llest.

—¿Cóm?... ¿Y l' absolució?

—¡Ves! Que t' absolgui 'l general Weyler.

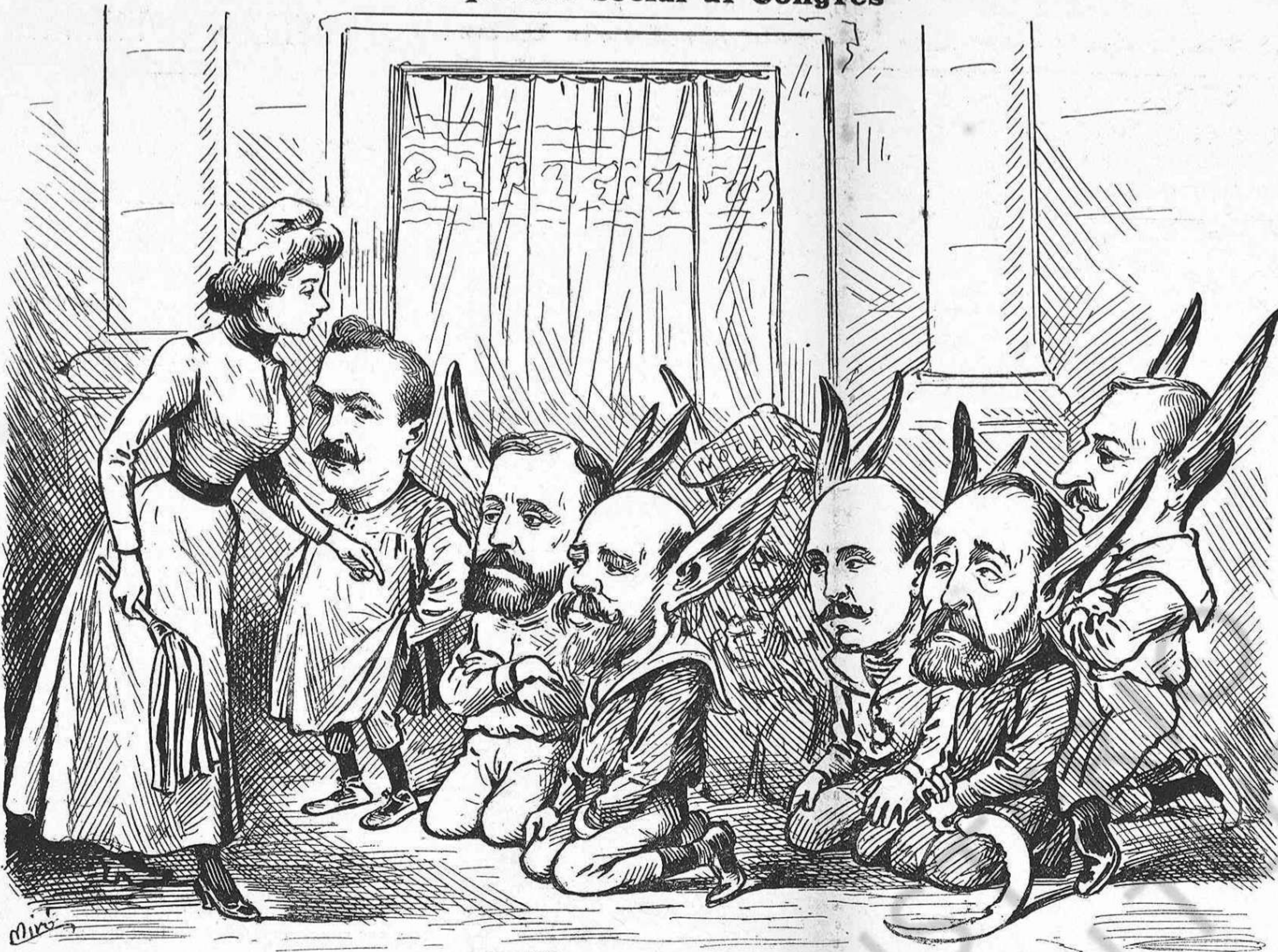
—¿Per qué en Weyler precisament?

—Perque es el que t' espasa. Ara com ara, espasas son trunfos.

DON PRÁXEDES (*alsantse y parlant entre sí*):—Va ja, a mí no me la pega. Aquest home no ha sigut may del clero. Per mí es en Rodrigo Soriano que s' ha disfressat de capellá!

FANTÁSTICH

La qüestió social al Congrés

—En Lerrox sobressalient, en Roig y Bergadá notable... y 'ls demés castigats, per no haver sapigut ni una sola paraula de la lliassó.

os senadors, en Martín Sánchez y 'l Comte de las Almenas, se troban pels corredors del Senat y s'insultan, s'amenassen y s'pegan. El de las Almenas fins va rebre una bastonada.

Y vels'hi aquí qu' en Montero Ríos, president de aquell cos colegislador, els crida al seu despaig, els hi fa un sermónet y 'ls deixa conmoguts y ab el propòsit ferm de no pegarse més. Sobre tot que no arribi la sanch al Manzanars. Y la del comte que, sent aristocràtica, deixaria l'aygua tenyida de blau, com la que usen las planxadoras per remullar las pessas.

A mí m'agrada molt que 'ls avis de la patria seguín ab tanta facilitat la seva furia. Avis son, y ja se sab: home vell, dos cops criatura.

En Dato presúm de sociólech... ¿y al cap-de-avall per qué?

Per haver suscrit la ley de accidents del treball. Per haverla suscrita no més, perquè lo qu' es ell no va ferla. Li doná redactada la comissió de reformas socials, y tal com d' ella la rebé, maná publicarla a la *Gaceta*.

Vels'hi aquí un home que pretén haverse fet célebre, sens més que demostrant que sab firmar.

La ley d' accidents del treball no pot negarse qu' es favorable als interessos dels treballadors; pero sols als que prenen mal.

Per interessar als poders del Estat es necessari que 'ls obrers s' esguerrin. Ara dels que cauhen malalts ó dels que s' están morint de fam, l' Estat no se 'n cuida.

No s' atenen més que 'ls cassos de cirurgia... Pels de medicina, res: ni una visita de metje, ni una mala tassa de caldo.

En Sagasta el dilluns ja estava bó y va sortir a passeig.

Y 'l dimars va fer suspendre repentinament las sessions de las Cortes.

Es lo que devia dirse: Lo que vull per mí, tinch de volguerho pels altres. ¿No vaig jo a passeig? Donchs a passeig també 'l sistema parlamentari!

Llegeixo en un periódich extranger, que 'l director de una publicació de Nova York va escriure una carta a la reina regent demanantli que fes redactar per D. Alfonso XIII una petita columna d' original sobre 'l següent tema: «Causas y efectes dels últims successos de Barcelona.»

En pago del articlet s' obligava a abonarli 30,000 franchs.

Naturalment la proposició del tranquil director

del periódich yankee, tan amich de las novetats sensacionals, no ha pogut ser admesa.

A Espanya 's guanya més fent de rey que de periodista, sense necessitat d' embrutarse de tinta la punta dels dits.

En Russinyol, en Robert y en Doménech van tenir una sentada ab un redactor del periódich carlí *El Correo español*.

Y quan aquest els preguntá si creyan que pera obtenir las milloras que 's proposan consideravan necessari cambiar el régimen «asintieron—diu el redactor—con significativa sonrisa.»

Consti que aquesta es l' hora en que cap d' ells ha rectificat la noticia, ni tampoch ha tractat d' explicar la significació de la seva rialleta.

Lo qual vol dir que ab el mateix material ab que 's fabrica una barretina, 's pot fabricar una boyna.

Tot es qüestió de llana.

Si assistían a la representació de una tragedia, de un drama, de una comedia ó de un sainete, y a lo millor de una escena deixessin caure 'l teló ¿qué farien?

¿No es cert que 's posarian a xiular desafortadament?

Donchs, tractantse de la intempestiva suspensió de Cortes, fora completament inútil. Perque es alló que diu un refrá corretjit y acomodat a las presents circunstancias:—Ja pots xiular si en *Sagasta* no hi vol *veure!*

Llegeixo: «Ha sido denunciado el número de *El País* correspondiente al día de hoy, por tratar de la clausura de las Cortes verificada ayer.»

Ja temia jo molt que no hi hagués alguna desgracia.

Tant mateix en Sagasta al tancar una porta hauria de anar ab més cuydado y no agafar els dits al pobre *pais!*

Llegeixo en un periódich local:

«Els periódichs monárquichs publican la llista ó *menú* del banquet servit a Palacio aquesta nit, y 'l qual va tenir que ser suspés el día del sant del rey. Els plats y 'ls vins ocupan mitja columna impresa.»

»A la mateixa hora en que 'ls magnats banquetajavan, era recullida en el Passeig de Areneros una pobre vella defallida. Trasladada al hospital de la Princesa, 'l metje de guardia declaró que 'l infelís estava agonitzant de fam.»

Aquesta es l' única moneda que avuy circula a Espanya.

La qual té lo que ha de tenir tota moneda legítima.

Cara. Y creu.

Una princesa de la casa real, D.ª Enlalia de Borbón, tía del rey D. Alfonso XIII, la qual resideix a París separada del seu marit D. Antoni de Orleans, ha publicat un llibre titulat: «*Mis memorias.*»

Y lo primer que ha fet el govern, ha sigut impedir la seva circulació.

Com si 'l producte de la ploma de tota una princesa pogués equipararse ab el fruyt de qualsevol foliulari demagógich.

¿Y 'l respecte que deuen els governants de la monarquia a tota persona de la familia real? Vaja, sí... dónguini *memorias.*

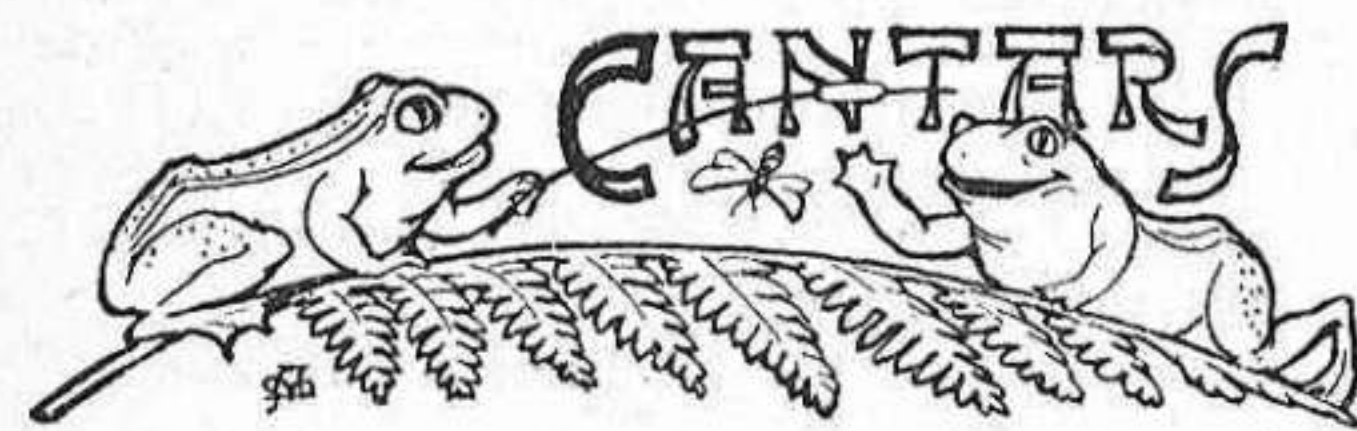
En conmemoració del XXV aniversari de la consagració del Papa, hi ha alguns magnats católichs que projectan fundar una caixa de préstams ab el títol de *Banc de Lleó XIII*.

Aixó es lo que s' ha de fer pera modernisar a la religió catòlica; deixar y pendre diner a interés y montar sobre tot un bon servey de seguros sobre la vida eterna, fins a deixar als juhéus ab un pam de nas.

Ha mort a Lucerna el millonari Schneider, deixant un premi de 150,000 franchs per cada butxí que al arribar l' hora de cumplir l' ordre judicial d' executar un reo, 's negui a obehir.

Aquesta disposició testamentaria no deixa de ser molt original; pero no per aixó será menos hereticas.

Primer s' acabaran els milións de la herencia Schneider, que la pena de mort. Per abolirla definitivament no cal tant comprar la má del butxí, com ilustrar la conciencia humana.

¿Per un sol pecat voldrias que ja anés a confessar? Déixame'n fer tres ó quatre, y 'ls confessaré plegats.

Pare, morívos ben prompte, feunos aquesta merce: si la mare 's queda viuda, jo no hauré de serví al rey.

Escrigui ab tinta morada, escrigui ab tinta vermella, jo no sé cóm arreglarho, lo que faig, ¡sempre 'm surt negre!

Si 'm veus enfadat, procura no alsá 'l gallo, ressalada: ja sabs que als llamps lo que 'ls crida es el só de las campanas.

L. WAT

XARADA

A en Pep que segueix carrera, dos-tercera, uns gemelos de dos-prima, donya Quima li va da 'l passat Total. Es molt prima el tal regalo, y en Gonzalo explicava l' altre dia a la María que tercera un dinerat.

ANTONI FELIU

ANAGRAMA

Sé d' un beato carcamal que ab deliri techs buscava, y sols al tot se picava quan estava ben total.

UN COMPANYY DE LA GOMA

TRENCA-CLOSCAS

LOLA G. ROIG Y BÓ DE PI
C. S. ELENA
SILS

Ab aquestas llettras degudament combinadas formar el títul de un aplaudit drama catalá y el nom y apellidó del seu autor.

JUANITO

LOGOGRIFO NUMÉRICH

1 2 3 4 5 6 7—Arma.
1 2 6 5 4 7—Objecte de joch.
1 6 7 4 7—Mineral.
1 5 6 6—Animal.
3 7 6—Mineral.
5 3—Animal.
6—Consonant.

A. RIBAS LL.

GEROGLÍFICH

:::

+

K K

at at

+

MARITS MULLÉS

BIANCHI

Caballers: A. de Vilafranca, Estevet de Vilanova, E. G. Molina, Joan Prim, E. Gerubern, Osicran, E. Sanfeliu, Quimet de Martorell, Un amich de la Campana, L. Figuerola y M., Un arcalde y Comp., Joaquim Asencio, Un escolanet de F., P. Virgili, J. Catau, Un pá de máquina, A. Bergrá, J. Torts y Noy de Falset: Mala feyna.

Caballers: Joseph Gorina R., J. F. y G., Antoni Felu y J. Felip: Negoció roddó.

Caballer: F. Carreras P.: Sí senyor, están molt bé.—A. P. y P.: Igualment lo de vosté.—Un corredor de cartas: Trumfos son oros; aixó, per ara, son vuyts y nous que no serveixen. Agramim la voluntat.—Pop Tentacular: ¡Tira peixet! Val mes un cap d' arengada aixis que qualsevol qua de llús. Aixó sí, surtirá magullat completament.—Ramón Herrán: Per més que 'l quiento es vell... podria darse 'l cas... en fi...—E. Borrás: L' aprofitaré per LA CAMPANA.—Joan Canellas: Las intencions son excelents, pero no tant els dibuixos; el que tenim a la vista ¿veu? es massa simbolista.—A. Carrasca G.: Peca d' algo nebulosa, pero, veurém d' aprofitarla.—Noy de la Pega: No havém sapigut trobarhi res.—A. Camp-Hpa: Es ignocenta y defectuosa.—Fusté y Cómich: ¿Qué vol millor defensa que sas últimas declaraciones?—Pere Prat Jabalf: La *humorada* no conté gayre humor ni gayre materia.—P. del C.: Tal com está no serveix. L' enviém al taller de reparacions; y després veurém.—A. de Masanas: No resulta.—Noy de Garreta: Se necessitan bemois per fé uns cantars tan bunyols.—F. Llenas: Algun qu' altre, si no tots.—F. Nebot: Deu me 'n quart de serli tfo.—L. Castell Ferris: Magret.

LAS SORTIDAS DE DON PRÁXEDES

—¿Venen a buscarme bronquina?... Tanco la porta, y 'l que vulgui res, que truqui.

Antoni López, editor, Rambla del Mitj, 20

Imprempta de LA CAMPANA y LA ESQUELLA, Oim, 8
Tinta Ch. Lorilleuz y C.

Dissapte, 22 de Mars — Número extraordinari

DE
LA CAMPANA DE GRACIA

8 planas de ilustració y text * Preu: 10 céntims